

ΘΡΑΣ. Σ. ΒΛΗΣΙΔΟΥ

Δεος τῶν Φυσικῶν Ἐπιστημῶν τοῦ Ἑθν. Πανεπιστημίου.

Δεος τῆς Φιλοσοφίας τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Βιέννης.

τ. Καθηγητοῦ Πανεπιστημίου.

ΒΙΟΛΟΓΙΚΑΙ – ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΚΑΙ ΜΟΝΟΓΡΑΦΙΑΙ

**Ο ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΜΟΣ
Ο ΔΑΡΒΙΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ
Ο ΗΘΙΚΟΣ ΝΟΜΟΣ**

**LE COMMUNISME - LE DARWINISME
ET LA LOI MORALE**

PAR PROF. DR. THR. WLISSIDIS

- 'Ο περὶ ὑπάρξεως ἀγών τῶν ὁργανισμῶν κατὰ τὸν Δαρβινισμόν.
- 'Η πάλη τῶν τάξεων κατὰ τὸν Μαρξισμόν.
- Αἱ βάσεις τῆς συμβιώσεως τῶν ἀνθρώπων εἰς τὴν Κοινωνίαν.
- Τὰ αἴτια τοῦ κοινωνικοῦ ἀγῶνος
- Ποῖαι πρέπει νὰ εἶνε αἱ βάσεις τοῦ κοινωνικοῦ καθεστῶτος.
- 'Ο ἡθικὸς νόμος ως βιολογικὸς νόμος.

ΑΘΗΝΑΙ

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ Α.Λ. ΒΙΤΣΙΚΟΥΝΑΚΗ

1934

Ε.Γ.Δ της Κ.Π.
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

Αρ. σελ. 8216

**ΒΙΟΛΟΓΙΚΑΙ-ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΚΑΙ
ΜΟΝΟΓΡΑΦΙΑΙ**

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΕΠ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ΤΟΜΕΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΕΠ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ

Ο ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΜΟΣ

Ο ΔΑΡΒΙΝΙΣΜΟΣ

ΚΑΙ

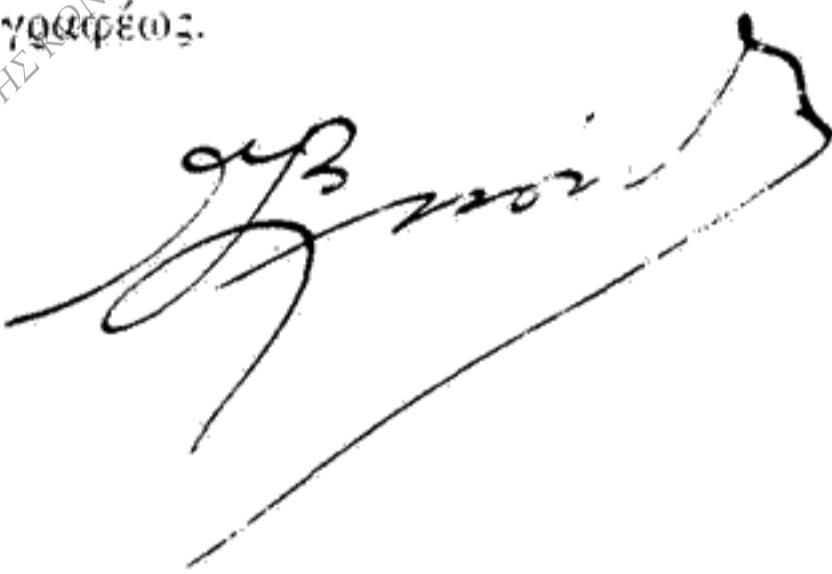
Ο ΗΘΙΚΟΣ ΝΟΜΟΣ

LE COMMUNISME - LE DARWINISME

ET LA LOI MORALE

Ε.Υ.Δ της Κ.Π
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΜΟΔΕΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΕΠ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΧΑΡΟΠΑΝΟΣ Θ. ΠΕΤΣΙΟΣ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΤΟΜΕΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
**Τὰ γνήσια ἀντίτυπα φέροιν τὴν ὑπογραφὴν τοῦ
σογγυόφερέως.**

Μὲ πᾶσαν ἐπιφῆλαξιν παντὸς δικαιώματος.

Tous droits réservés.

Alle Rechte vorbehalten.

Copyright 1934
Printed in Greece

E.Y.D. της Κ.Π.
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

ΘΡΑΣ. Σ. ΒΛΗΣΙΔΟΥ

Δεος τῶν Φυσικῶν Ἐπιστημῶν τοῦ Ἑθν. Πανεπιστημίου.

Δεος τῆς Φιλοσοφίας τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Βιέννης.

τ. Καθηγητοῦ Πανεπιστημίου.

ΒΙΟΛΟΓΙΚΑΙ - ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΚΑΙ ΜΟΝΟΓΡΑΦΙΑΙ

**Ο ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΜΟΣ
Ο ΔΑΡΒΙΝΙΣΜΟΣ . . . ΚΑΙ
Ο ΗΘΙΚΟΣ ΝΟΜΟΣ**

**LE COMMUNISME - LE DARWINISME
ET LA LOI MORALE**

PAR PROF. DR. THR. WLISSIDIS

- 'Ο περὶ ἐπάρξεως ἀρόν τῶν ὁργανισμῶν κατὰ τὸν Δαρβίνισμόν.

- 'Η πάλη τῶν τάξεων κατὰ τὸν Μαρξισμόν,

- Λί βάσεις τῆς συμβιώσεως τῶν ἀνθρώπων εἰς τὴν Κοινωνίαν.

- Τὰ αἴτια τοῦ κοινωνικοῦ ἀγῶνος.

- Ποῖαι πρέπει νὰ είνει αἱ βάσεις τοῦ κοινωνικοῦ καθεστῶτος.

- 'Ο ηθικὸς νόμος ως βιολογικὸς νόμος.

ΑΘΗΝΑΙ

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ Α.Α. ΒΙΤΣΙΚΟΥΝΑΚΗ

1934

Ε.Γ.Δ της Κ.Π.
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

Ν. Κ. Ψ.
30.9.82

ΣΧΕΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

BUCHER *Der Marxismus.*

ΒΑΗΣΙΔΟΥ ΘΡ. 'Η ἐξέλιξις τοῦ ὄργανικοῦ κόσμου καὶ ἡ καταγωγὴ τοῦ ἀνθρώπου.

» Γενική Βιολογία.

ELEUTHEROPULOS A. *Sociologie.*

ΕΛΕΥΘΕΡΟΠΟΥΛΟΥ Α. 'Ο κοινωνικὸς βίος τῶν ἀνθρώπων.

ERNST PAUL *Der Zusammenbruch des Marxismus.*

ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΔΟΥ Π. Περὶ μεθόδων τῆς Κοινωνιολογίας.

» Κοινωνικὴ πρόοδος καὶ κοινωνικὴ Πολιτική.

» Κάρολος Μάρξ.

» 'Ιστορία καὶ κριτικὴ τῶν Κοινωνιολογικῶν θεωριῶν.

LINDELMAN E. *The Community.*

WORMS R. *La Sociologie.*

H. SCHILTE-VAERTING *Die sociologische Abstammungslehre.*

Σχετικὰ ὅρθρα εἰς 'Ἐγκυκλοπαιδικὸν Λεξικὸν' 'Ἐλευθερούδακη καὶ Μεγάλην 'Ελλην. 'Ἐγκυκλοπαιδείαν..

κ.λ.π.

Ε.γ.Δ της Κ.Π
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΕΠ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Θ. ΠΕΤΣΙΟΣ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΤΟΜΕΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ

ΕΙΣ ΤΗΝ ΙΕΡΑΝ ΜΝΗΜΗΝ

ΤΟΥ ΠΑΤΡΟΣ ΜΟΥ

ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ

(1853—1934)

Ε.γ.δ πςκ.π
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Εἰσαγωγὴ	Σελ. 1
Μέρος πρῶτον.	
Σχέσις τοῦ Μαρξισμοῦ πρὸς τὸν Δαρβινισμόν.	
Κεφάλαιον Α'.	
‘Ο παρεί ἐπάρξεως ἀγών τῶν δργανισμῶν εἰς τὴν Φύσιν, ὅπως διατυποῦται ἀπὸ τὸν Δαρβινισμόν	7
Κεφάλαιον Β'.	
‘Η πάλη τῶν τάξεων εἰς τὴν Κοινωνίαν κατὰ τὸν Μαρξισμόν.	16
Κεφάλαιον Γ'.	
Σύγκρισις τῶν δύο θεωριῶν καὶ συμπέρασμα.	26
Μέρος δεύτερον.	
Αἴτια τοῦ ἀγῶνος μεταξὺ ἀτόμων ἢ διμάδων εἰς τὴν Κοινωνίαν.	
Κεφάλαιον Α'.	
Ποῖαι αἱ θεμελιώδεις βάσεις τῆς συμβιόσεως τῶν ἀνθρώπων εἰς τὴν Κοινωνίαν.	32
Κεφάλαιον Β'.	
‘Ο φυσικὸς ἀγών τοῦ δργανισμοῦ ἀνθρώπος	47
Κεφάλαιον Γ'.	
Ποῖα τὰ αἴτια τοῦ ἀγῶνος εἰς τὴν Κοινωνίαν τό- σον τοῦ ἀτόμου, ὅσον καὶ τῶν διμάδων	51
α', ὁ ἀγών τοῦ ἀτόμου εἰς τὴν Κοινωνίαν.	51
β', ὁ ἀγών τῶν τάξεων (διμάδων) εἰς τὴν Κοινωνίαν	60
Μέρος Τρίτον.	
Ποῖαι πρέπει νὰ εἶνε αἱ βάσεις τοῦ κοινωνικοῦ καθεστῶτος συμφώνως πρὸς τὰς φυσικὰς καὶ πνευματικὰς ἀπαιτήσεις τοῦ ἀνθρώπου.	
Κεφάλαιον Α'.	
‘Ο ἡθικὸς νόμος μόνῃ πραγματικῇ καὶ ἀναγκαίᾳ βάσις τοῦ κοινωνικοῦ καθεστῶτος.	75
Κεφάλαιον Β'.	
Εἶνε πραγματοποιήσιμος ἢ κοινωνικὴ ἀλλαγή; . . .	83
Resumé	191
Summary	105
Zusammenfassung	109

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η παρούσα μονογραφία απετέλεσε κατά τὸ παρελθὸν ἔτος, ὡς περίληψις, τὸ θέμα τριῶν διαλέξεων. Εκ τούτων γρίμα ἔγινεν εἰς τὸ Λύκειον τῶν Ἑλληνίδων, μὲ θέμα «ὅ περὶ ὑπάρξεως ἀγών τῶν ὁργανισμῶν εἰς τὴν Φύσιν καὶ τῶν ἀνθρώπων εἰς τὴν Κοινωνίαν», ή δευτέρα εἰς τὴν μεγάλην αἴθουσαν τοῦ Παρνασσοῦ (Απρίλιος 1932), μὲ θέμα «Δαρβινισμὸς καὶ Κομμονομοσμός» καὶ ή τρίτη μὲ τὸ αὐτὸ θέμα εἰς τὸ Πειραιαρχικὸν Σχολεῖον τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν (Μάϊος 1933) πρὸς τοὺς μετεκπαιδευομένους δημοδιδασκάλους εἰς τὸ Πανεπιστήμιον καὶ τοὺς Καθηγητὰς τοῦ ἐν λόγῳ Σχολείου.

Αἱ διαλέξεις αὗται ἀπετέλεσαν συνέχειαν σειρᾶς μαθημάτων, τὰ δποῖα ἔδοσα εἰς τὴν αἴθουσαν Κορυαλλένιου τοῦ Συλλόγου ωφελίμων βιβλίων (Δεκέμβριος 1930) ἐκ μέρους τούτου καὶ τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ πρὸς Κυρίας, μὲ γενικὸν θέμα «αἱ βιολογίαι βάσεις τῶν κοινωνικῶν προβλημάτων». Εἰς τὰ μαθήματα ταῦτα ἀνέλυσα δτὶ τὰ κοινωνικὰ προβλήματα πρέπει νὰ συσχετιζθοῦν πρὸς τοὺς βιολογικοὺς γόμους, οἱ δποῖοι διέπουν τὴν ζωὴν τῶν ὁργανισμῶν.

Ολα τέλος τὰ ὡς ἄνω (μαθήματα καὶ διαλέξεις) ἀποτελοῦν ἀποσπάσματα μιᾶς εὐρυτέρας συστηματικῆς μελέτης τοῦ προβλήματος τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ βιολογικῆς, φιλοσοφικῆς καὶ κοινωνικῆς ἀπόψεως, ἡ

όποία ἐλπίζομεν νὰ δημοσιευθῇ προσεχώς καὶ εἰς τὴν ὁποίαν στηρίζεται καὶ ἡ παρούσα μονογραφία.

Πρὸς ἀποφυγὴν τούτοις πάσης παρεξῆγγήσεως σχετικῶς πρὸς τὴν ἀνὰ γεῖρας μελέτην δηλοῦμεν ἐπιπροσθέτως ὅτι σκοπὸς αὐτῆς (ώς καὶ τῆς ὅλης μας ἐργασίας) εἶναι μόνον ἡ κατὰ τὸ δυνατὸν ἐπιστημονικὴ, ἔρευνα τοῦ θέματός μας χωρὶς καμμίαν ἀτομικὴν πρακτικὴν ὑπὲρ ἡ κατὰ συστήματός τυνος. Διότι πράγματις ἔρευνα τοιούτων θεμάτων ἐπηρεαζομένη ἀπὸ προκαταλήψεις, ἢ ἔστω καὶ ἀπὸ τὰς ἀτομικὰς συνθήκας τοῦ ἔρευνωντος, θὰ ἀπετέλει ἀσύγγνωστον ἐπισφράγιαν πρὸς τὴν ἐλευθέραν ἀντικειμενικὴν ἐπιστημονικὴν ἔρευναν, τῆς ὁποίας ἐτάχθησαν θεράποντες οἱ ἐπιστήμονες. Θὰ προσπαθήσωμεν λοιπὸν νὰ ἐφαρμόσωμεν εἰς τὴν ἔρευνάν μας τὴν πολὺ γνώριμον εἰς τὰς Φυσικὰς Ἐπιστήμας μέθοδον, τὸν κατὰ τὸ δυνατὸν δηλαδὴ ἀντικειμενικὸν καθορισμὸν τῶν γεγονότων, ὅπως ἐπὶ τῇ θάσει τούτων ἔξαγάγωμεν θετικῶτερα καὶ ἀντικειμενικώτερα συμπεράσματα. Οὕτω πράττοντες ἐλπίζομεν νὰ συντελέσωμεν ἐπ' ὅλῃσιν εἰς τὴν ἀνεύρεσιν τοῦ πραγματικοῦ δρόμου, τὸν ὁποῖον πρέπει ν' ἀκολουθήσῃ ὁ ἀνθρωπὸς τῆς σημερινῆς ἐξελίξεως τοῦ πολιτισμοῦ διὰ τὴν εὐημερίαν του εἰς τὴν Κοινωνίαν.

Νοέμβριος 1934

ΘΡΑΣ. ΒΛΗΣΙΔΗΣ

Παρακαλῶ ὅπως πᾶσα κριτικὴ ἀπειθίνεται:

Κον Θρ. Βλησίδην ὁδὸς Ἀγ. Παντελεήμονος 1.

Prière de vouloir adresser toute critique à
Mr Th. Wlissidis Rue St Panteleimon 1. Athènes.

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΕΠΙΧΑΙΡΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Θ. ΛΙΤΣΙΟΣ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΤΟΜΕΑ ΒΙΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
Βιημάτων

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η προσεκτική παρακολούθησις τῶν κοινωνικῶν προβλημάτων, ὅπως αὐτὰ διεμοδφώθησαν κατὰ τὰ τελευταῖα χρόνια, μᾶς πείσθει ὅτι εἶνε ἀνάγκη νὰ μελετήσωμεν βαθύτερα τὰ θεμελιώδη των αἰτια, νὰ φιλάσωμεν, δηλαδή, μέχρι τῶν βιολογικῶν των βάσεων, ἢν θέλωμεν νὰ ἔχωμεν θετικὰ συμπεράσματα ἐπ’ αὐτῶν. Πρέπει δηλαδὴ νὰ σκεφθῶμεν ώς ἔξῆς:

Τὸ κοινωνικὸν πρόβλημα, γενικῶς, συνίσταται εἰς τὸ νὰ γρυμασθοῦν μὲν κοινωνικαὶ συνθῆκαι τῆς ζωῆς κατὰ τέτοιον τρόπον, ὥστε νὰ ἔξασφαλισθῇ ἡ καλὴ διαβίωσις τοῦ ἀνθρώπου μέσα εἰς τὴν Κοινωνίαν. Ὁ ἀνθρωπός δῆμος εἶνε καὶ αὐτὸς ἔνας δογανισμός, ὅπως δὲν οἱ ἄλλοι δογανισμοί, τὰ φυτὰ δηλαδὴ καὶ τὰ ζῷα. Ἡ ζωὴ του λοιπὸν διέπεται κατὰ πρῶτον λόγον ἀπὸ τοὺς θεμελιώδεις γενικοὺς βιολογικοὺς νόμους, οἱ δῆμοι διέπονται καὶ τὴν ζωὴν ὅλων τῶν ἄλλων δογανισμῶν. Πρέπει, δηλαδὴ, ὁ ἀνθρωπός νὰ τραφῇ καὶ νὰ παραγάγῃ ἀπογόνους. Ἡ ζωὴ δῆμος τοῦ ἀνθρώπου μέσα εἰς τὴν Κοινωνίαν δὲν τελειώνει μὲ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν δύο αὐτῶν βιολογικῶν νόμων, κατὰ τὸν τρόπον ποῦ ἐκπληροῦνται αὐτοὶ εἰς τὴν Φύσιν ἀπὸ τοὺς ἄλλους δογανισμοὺς μὲ τὸ φυσικὸν ἔνστικτον. Λιότι εἰς τὴν Κοινωνίαν ἔχουν δημιουργηθῆ ἀπὸ αὐτὸν τὸν ἀνθρωπὸν συνθῆκαι τῆς ζωῆς διαφορετικαὶ ἀπὸ τὰς καθαρῶς φυσικὰς τοιαύτας. Τὸ σύνολον τῶν συνθηκῶν αὐτῶν

εἶνε προϊὸν τῆς προόδου τοῦ πολιτισμοῦ. Πρέπει λοιπὸν κατ' ἀνάγκην νὰ διακρίνομεν:

Τον τὴν φυσικὴν ζωὴν, κατὰ τὴν ὅποιαν ὁ ὁργανισμὸς ἐκπληροῖ τοὺς φυσικοὺς νόμους τῆς ζωῆς καὶ

Συν τὴν κοινωνικὴν ζωὴν, κατὰ τὴν ὅποιαν ὁ ὁργανισμὸς ἡ̄ μὲν προσμένειας κοινωνικὰς συνθήκας.

μὲ τὴν προπόθεσιν διμοῖς, ὅτι ἡ κοινωνικὴ ζωὴ ἔξειπτακονέι καὶ περικλείει τὴν φυσικὴν ζωὴν, ἢ ὅποια ἀποτελεῖ τὸ ἀνόθιθόν της. Πρέπει, δηλαδή, νὰ θεωρήσουμεν τὴν κοινωνικὴν ζωὴν ὡς φυσικὴν ζωὴν ὑπὸ τοὺς κοινωνικοὺς δόσους, ὡς φυσικὴν ζωὴν, δηλαδή, ἢ ὅποια αὐξάνεται κατὰ κάτι τί, τὸ ὅποιον εἶνε χαρακτηριστικὸν μόνον διὰ τὸν ἀνθρώπον καὶ τὸ ὅποιον ἐδημουργήθη ἀπὸ αὐτὸν τὸν ἀνθρώπον καὶ παρουσιάζεται εἰς τὴν Κοινωνίαν. Διότι ἀν δ ἀνθρώπος ἔζη ἐκεύθετα εἰς τὴν Φύσιν, ὅπος ἔζησαν τόσαι χιλιάδες εἰδῶν φυτῶν καὶ ζώων, εἶχε, δηλαδή, μόνον φυσικὴν ζωὴν, τότε οὔτε κοινωνικὸν πρόβλημα θὰ ὑπῆρχε, οὔτε ἐπιστήμη καὶ πολιτισμὸς πρὸς λύσιν αὐτοῦ. Ἀφ' οὗ διμοῖς ὁ ἀνθρώπος ἔχει ταυτοχρόνως φυσικὴν καὶ κοινωνικὴν ζωὴν, πρέπει τὰ ἀφορῶντα τὴν ζωὴν του νὰ ἔρευνθωνται καὶ ἀπὸ τὰς δύο αὐτὰς ἀπόψεις.

Ἀπὸ τὴν θέσιν αὐτὴν τοῦ προβλήματος προκύπτει, νομίζομεν, τὸ συμπέρασμα, ὅτι, ἂν ἡ ἔρευνα καὶ ἡ μελέτη τῶν γενικῶν βιολογικῶν νόμων ἀφ' ἑνός, καὶ τῶν αἰτίων, τὰ ὅποια ἐδημούργησαν τὰς κοινωνικὰς συνθήκας, ἀφ' ἑτέρου, γίνουν ἐκ παραλλήλου καὶ συνδυασθοῦν καταλλήλως ὡς πρὸς τὰ συμπεράσματα αὐτῶν, εἶνε δυνατὸν νὰ μᾶς ὀδηγήσουν εἰς τὸ νὰ ενδωμεν τὰς ὑγιεστέρας βάσεις τῆς ὁργανώσεως τῆς ἀνθρωπίνης κοινωνίας. Μὲ τοῦτο θὰ κατορθωθῇ ἵσως νὰ ζήσῃ ἡ ἀνθρωπίνη μορφὴ μέσα εἰς

τὴν Κοινωνίαν τὴν ζωὴν ἔκείνην, ἡ ὅποια πράγματι τῆς ἀδόμοζει καὶ νὰ ἐκπληρώσῃ τὰς ἀπαιτήσεις τῆς φυσικῆς καὶ τῆς κοινωνικῆς ζωῆς.

Ἡ ἔρευνα τῶν γενικῶν βιολογικῶν φαινομένων καὶ νόμων γίνεται ἀπὸ τὴν Βιολογίαν. Διὰ τὴν ἔρευναν τῶν κοινωνικῶν φαινομένων καὶ τῶν νόμων αὐτῶν ἀνεπτύχθησαν διάφοροι Ἐπιστῆμαι, π.χ. ἡ Ἰστορία, ἡ Ἐθνολογία, ἡ Κοινωνιολογία κ.λ.π., ἀκόμη δὲ αἱ Οἰκονομικαὶ Ἐπιστῆμαι ἐν γένει. Αὗται σκοποῖν ἴδιως τὴν μελέτην τῶν οἰκονομικῶν προβλημάτων, τὰ ὅποια προέκυψαν εἰς τὴν Κοινωνίαν, ως καὶ τῶν οἰκονομικῶν συστημάτων, τὰ ὅποια ἀνεπτύχθησαν πρὸς λύσιν αὐτῶν. Ἡ οἰκονομικὴ αὐτὴ μελέτη ἔχει σκοπὸν νὰ προσδιορίσῃ καὶ νὰ δημιουργήσῃ μέσα εἰς τὴν Κοινωνίαν, εἴ δυνατόν, ἔκείνας τὰς οἰκονομικὰς συνθήκας, μὲ τὰς ὅποιας δ ἀνθρώπος θὰ εὐημερήσῃ. Τόσον λοιπὸν ἡ Κοινωνιολογία, ὃσον καὶ αἱ Οἰκονομικαὶ Ἐπιστῆμαι ἐν γένει, δυνάμενα νὰ εἴπωμεν, δτι μελετοῦν τὰς συνθήκας τῆς κοινωνικῆς ζωῆς. Ἐχοντας συνεπῶς δὲ σκοπὸν νὰ ἔξασφαλίσουν τὴν φυσικὴν ζωὴν τοῦ ἀνθρώπου εἰς τὴν Κοινωνίαν καὶ νὰ φυλάσσουν τὰς κοινωνικὰς συνθήκας κατὰ τοιοῦτον τρόπον, ὥστε νὰ ἐκπληροῦνται εἰς τὴν Κοινωνίαν ἐκτὸς ἀπὸ τὰς φυσικὰς ἀνάγκας καὶ αἱ ἀνάγκαι τὰς ὅποιας ἀδημιούργησεν δ πολιτισμός.

Ἄπὸ τὴν δὲ ἄνω ἐπισκόπησιν καὶ θέσιν τῶν ζητημάτων νομίζομεν, δτι δικαιολογεῖται πλήρως ἡ ἀποφις τὴν ὅποιαν ἔξειθέσαμεν, δτι δηλαδὴ ἡ μελέτη τῶν κοινωνικῶν προβλημάτων πρέπει νὰ γίνεται καὶ ἀπὸ τὴν βιολογικὴν των καὶ ἀπὸ τὴν κοινωνικὴν των θέσιν. Ἡ ἀποφις δὲ αὐτὴ νομίζομεν δτι δὲν πρέπει νὰ συγχέεται μὲ ἔκείνην, ἡ ὅποια ἀνεπτύχθη ἀπὸ μερικοὺς κοινωνιολόγους, οἱ ὅποιοι

νπάγουν τὰ κοινωνικὰ προβλήματα εἰς τὰ βιολογικά τοι-
αῦτα, διότι τοῦτο στενεύει πολὺ τὴν σημασίαν τῶν πρότον
ἢ αὐτῶν.

Απὸ τὴν ΡΕΞΑΙΩΝ τώρα τῶν διαφόρων κοινωνικῶν καὶ
οἰκονομικῶν συστημάτων, τὰ δποῖα ἀνεπτύχθησαν κατὰ
διαφόρους ἔποις, προέκυψαν βαθυηδὸν ἀφ' ἐνὸς μὲν τὸ
σύστημα, τὸ δποῖον ἐπικρατεῖ τώρα γενικῶς, δηλαδὴ τὸ
κεφαλαιοκρατικὸν σύστημα, ἢ Κεφαλαιο-
κοατία (Kapitalismus), ἀφ' ἑτέρου δὲ ἐκεῖνο, τὸ δποῖον
θέλει νὰ ἐπιβληθῇ τώρα, ἵτοι τὸ σοσιαλιστικὸν σύ-
στημα, ὁ Σοσιαλισμὸς (Socialismus). Ἰδιαίτερα
μορφὴ τοῦ Σοσιαλισμοῦ εἶνε τὸ κομμονιστικὸν
σύστημα, ὁ Κομμονισμὸς (Communismus), τὸ
δποῖον ἔλαβε τὴν ἐπιστημονικήν του διατύπωσιν ἀπὸ τὸν
Μάρξ (1818—83) καὶ παρουσιάζεται ως Μαρξισμὸς
(Marxismus).

Κατὰ τὸν Μαρξισμόν, λοιπόν, ἡ οἰκονομικὴ ἀνισότης
τῶν τάξεων, αἱ δποῖαι ἐδημιουργήθησαν εἰς τὴν Κοινω-
νίαν, ἐπέφερε μεταξὺ τῶν τάξεων αὐτῶν ἕναν ἀγῶνα, ὁ
δποῖος λέγεται ταξικὸς ἀγών. Διὰ νὰ παύσῃ, λοιπόν,
ὁ ταξικὸς αὐτὸς ἀγών, πρέπει ἡ ἐργαζομένη τάξις (τὸ
προλεταριάτον) νὰ ἀνατρέψῃ διὰ τῆς βίας (δι'
ἐπαναστάσεως) τὸ κεφαλαιοκρατικὸν σύστημα, ποὺ
ἐπικρατεῖ τώρα, καὶ νὰ δημιουργήσῃ νέον κοινωνικὸν σύ-
στημα, μὲ τὴν κατάργησιν τῶν τάξεων καὶ τῆς ἀτομικῆς
περιουσίας. Τὸ νέον αὐτὸ σύστημα θὰ ἐπιτύχῃ κατ' αὐτὸν
τὸν τρόπον τὴν οἰκονομικὴν ἴσοτητα τῶν ἀνθρώπων, μὲ τὴν
δποῖαν, ὅπως νομίζει, θὰ παύσῃ ἡ πάλη τῶν τάξεων καὶ
θὰ διαμορφωθῇ ὁ τελικὸς σταθμὸς τῆς ἀνθρωπίνης Κοι-
νωνίας, ἡ δποία ἔξελίσσεται ἀπὸ τόσους αἰῶνας. Ο

σταθμὸς αὐτὸς θὰ εἶνε ἡ κομμουνιστικὴ Κοινωνία, εἰς τὴν δποίαν θὰ σταματήσῃ πλέον ἡ ἔξελιξις τῆς Κοινωνίας, διότι ἡ κομμουνιστικὴ Κοινωνία δὲν θὰ ἔχῃ ἀντιμαχούμενας τάξας.

Βάσις τῆς μαρξιστικῆς αὐτῆς θεωρίας λαμβάνεται ἡ ἐπόμεστη, ὅτι δὲ ἀγὼν τῶν τάξεων εἶνε, ὅπως λέγεται ὁ συνεργάτης τῷ Μάρκο Engels, αὐτὸς οὗτος δὲ περὶ ὑπάρχεως ἀγώνων, ὃςτοιος διεξάγεται εἰς τὴν Φύσιν ἀπὸ τοὺς ὀργανισμούς, ὅπως τὸν διετύπωσεν ὁ Δαρβίνος εἰς τὴν σχετικήν τοῦ θεορίαν περὶ τῆς ἔξελιξεως τῶν ὀργανισμῶν. Κατὰ τὴν μαρξιστικήν, δηλαδή, θεωρίαν ὁ ἀγὼν αὐτὸς περὶ ὑπάρχεως συνεχίζεται εἰς τὴν Κοινωνίαν καὶ δικαιολογεῖται ἔτσι ὡς φυσικὸς καὶ ἀναπόφεικτος μεταξὺ τῶν τάξεων, αἱ δποίαι παρήχθησαν εἰς αὐτὴν καὶ αἱ δποίαι εἶνε τὸ ἀποτέλεσμα τῶν οἰκονομικῶν συνθηκῶν εἰς τὴν Κοινωνίαν, τῆς κακῆς διανομῆς τῶν ἀγαθῶν τοῦ πολιτισμοῦ εἰς τὰς διαφόρους κοινωνικὰς τάξεις καὶ καθεξῆς.

Αναχωρεῖ συνεπὸς ὁ Μαρξισμὸς ἀπὸ μίαν καθαρὸν βιολογικὴν βάσιν καὶ τοῦτο ἀκριβῶς προεκάλεσε κατ' ἀρχὴν τὴν μελέτην αὐτῆγ, τῆς δποίας δὲ σχοπὸς εἶνεν ἀποδεῖξη:

Τον ὅτι ἡ βάσις αὐτὴ τοῦ Μαρξισμοῦ εἶνε ἀστήρικτος καὶ ὅτι οὐδεμία σχέσις ὑπάρχει μεταξὺ τοῦ ἀγῶνος περὶ ὑπάρχεως εἰς τὴν Φύσιν καὶ τοῦ ἀγῶνος τῶν τάξεων εἰς τὴν Κοινωνίαν.

Ζον ὅτι τὰ αἴτια τοῦ ἀγῶνος εἰς τὴν Κοινωνίαν εἶνε διαφορετικὰ ἀπὸ τὰ αἴτια τοῦ περὶ ὑπάρχεως ἀγῶνος εἰς τὴν Φύσιν καὶ

Ζον ὅτι αἱ κοινωνικαὶ καὶ οἰκονομικαὶ συνθῆκαι, ὅποις διεμορφώθησαν εἰς τὴν Κοινωνίαν, δὲν εἶνε σύμφωνοι

πρὸς τοὺς γενικοὺς φυσικοὺς νόμους. Εἶνε συνεπῶς ἀνάγκην
νὰ στηριχθοῦν αὐταὶ ἐπὶ ἄλλων βάσεων, διὰ νὰ καταστῇ¹
δυνατὴ ἡ ἀρμονικὴ συμβίωσις τῶν ἀνθρώπων εἰς τὴν Κοι-
νωνίαν, διότι σημερον πραγματικῶς δὲν ὑπάρχει τοιαύτη.

Τὰς τρεῖς αὐτὰς ἀπόψεις θὰ προσπαθήσουμεν ν' ἀνα-
πτυξώμεν εἰς τὰ τρία μέρη αὐτῆς τῆς μονογραφίας, ἢ δοία.
συγεπῶς δὲν θὰ εἰσέλθῃ εἰς ἀνάλυσιν ἢ κρίσιν τῆς ὅλης
παρεξιστακῆς θεωρίας, ἀλλὰ θὰ περιορισθῇ εἰς τὰς ἀπόψεις,
αἱ ὅποιαι ἀνεπτύχθησαν ἀνωτέρῳ.